

Název opatření:

Školní plány mobility

Ilustrační obrázek mapování cest do školy

Popis opatření:

Školní plán mobility (ŠPM) je strategický a praktický nástroj pro plánování **bezpečných a udržitelných cest do školy**. Pomáhá škole, dětem, rodičům, městu a dalším aktérům společně zjistit, jak děti do školy cestují, kde se na jejich cestách vyskytují problémy a navrhnout možnosti jejich řešení.

Součástí ŠPM je analýza dopravního chování, mapování tras a nebezpečných míst na cestách do školy, dopravní průzkumy a zapojení dětí, rodičů a zaměstnanců školy. Využít lze dotazníková šetření, mapování cest do školy, pocitové mapy, pozorování dopravní situace nebo společné plánování přímo v terénu.

Výsledkem je **akční plán**, který stanoví konkrétní opatření, odpovědnost za jejich realizaci a časový rámec. Může zahrnovat rychlá a nízkonákladová opatření i dlouhodobější investice do dopravní infrastruktury a veřejného prostoru.

Důležitou součástí ŠPM je také **pravidelné vyhodnocování dopadů opatření a aktualizace plánu** podle měnící se situace a potřeb školy.

V čem opatření městu a jeho obyvatelům pomáhá:

- zvýšení bezpečnosti dětí na cestě do školy,
- podpora pěší, cyklistické a veřejné dopravy,
- snížení počtu automobilů v bezprostředním okolí školy,
- omezení dopravních konfliktů v době začátku a konce vyučování,
- podpora samostatného pohybu dětí,
- více každodenního pohybu a pozitivní dopad na zdraví dětí,
- lepší využití a zkvalitnění veřejného prostoru,
- zapojení dětí do rozhodování o prostředí, ve kterém žijí,
- propojení školy, rodičů, města a dalších institucí,
- vytvoření podkladu pro konkrétní dopravní a urbanistická opatření.

Inovační aspekty – kontext SMART City:

Školní plán mobility (ŠPM) představuje participativní a datově podložený přístup k řízení školní mobility dětí. Propojuje data o dopravním chování s místní znalostí dětí, rodičů, školy a města.

Využít lze například digitální dotazníky, GIS mapování, pocitové mapy, mobilní aplikace nebo prostorová data o dopravě. Výsledky mohou být využity při plánování školních ulic, zón 30, bezpečných pěších a cyklistických tras, parkování K+R nebo úprav veřejného prostoru.

ŠPM tak propojuje smart mobilitu, participaci, bezpečnost, veřejné zdraví a kvalitní veřejný prostor a umožňuje městu rozhodovat na základě skutečných potřeb uživatelů.

Příklady dobré praxe z ČR:

- **Praha** představuje jeden z nejdéle fungujících a nejpropracovanějších českých příkladů systematické práce se školní mobilitou. Program Bezpečné cesty do školy funguje v současné podobě od roku 2007 a navazuje na první projekty realizované již od roku 2002. Programem prošlo více než 70 škol a z dopravních studií vzniklo více než 100 úprav pražských ulic.
Děti a rodiče prostřednictvím dotazníků a mapování identifikují trasy a nebezpečná místa, následně je situace řešena společně se školou, městskou částí, Magistrátem hl. m. Prahy a dopravními odborníky. Výstupem je **školní plán mobility a dopravní studie**, na které navazuje postupná realizace opatření – například úpravy přechodů a křižovatek, zklidňování dopravy, školní ulice nebo infrastruktura pro kola a koloběžky.

- **Hradec Králové** je příkladem, jak může město nastavit vytvoření školních plánů mobility jako systematický proces pro více škol, nikoliv jen jako jednorázový projekt. V roce 2024 město vyčlenilo prostředky na školní plány mobility a v roce 2025 řešila rada města veřejnou zakázku na zpracování projektové dokumentace školních plánů mobility. Příklad Hradce Králové je zajímavý zejména tím, že ukazuje možnost posunout školní mobilitu od jednotlivých aktivit škol k **systematické spolupráci města, škol a dopravních odborníků** a využívat školní plány mobility jako podklad pro následné úpravy veřejného prostoru a dopravní infrastruktury.
- **Olomouc** postupně zpracovává školní plány mobility pro jednotlivé školy jako součást Plánu udržitelné městské mobility Olomouc (PUMMO). První ŠPM vznikl v roce 2021 pro ZŠ Nedvědova, další byl dokončen v roce 2023 pro ZŠ a MŠ Svatoplukova. Do procesu na ZŠ Svatoplukova byli zapojeni také žáci, kteří se mohli účastnit dopravních průzkumů, sledovat pohyb chodců, cyklistů a automobilů nebo se zapojovat do kampaní na podporu udržitelné dopravy. Na škole bylo v roce 2023 rovněž pilotně testováno omezení vjezdu automobilů před začátkem vyučování. Olomouc je tak dobrým příkladem propojení **školních plánů mobility s dlouhodobou strategií udržitelné mobility celého města**.

Další užitečné zdroje informací:

- Metodika pro školní plány mobility:
https://md.gov.cz/getattachment/Dokumenty/Veda-a-vyzkum/Certifikovane-metodiky/Ostatni-metodiky/Metodika-pro-skolni-plan-mobility/Skolni_mobilita_final_upraveny3-konecny.pdf.aspx
- Pěšky městem (2024): Bezpečné cesty do školy a školní plán mobility – metodická příručka. Dostupné na:
<https://peskymestem.cz/wp-content/uploads/2025/01/metodika-BCS-2024.pdf>
- Pěšky městem – Jak na školní plán mobility:
https://peskymestem.cz/projekt/bezpecne-cesty-do-skoly/skolni_plan_mobility/
- Karta opatření z modelu PLUMM (Plánovač Udržitelné Městské Mobility) – tým Doprava a Mobilita UJEP:
https://www.mobilita-ieep.cz/media/jdtfapcs/13_skolni_plany_mobility.pdf